

Shell's Energy Circle: verantwoorde roadshow in gelikt PR-jasje

7 december 2011 **AMSTERDAM (Energieia)** - De CO₂-uitstoot ligt zo'n 56% lager ten opzichte van 1990. Nederland importeert bijna 88% van de gebruikte energie (na aftrek export). Van het energiegebruik is ongeveer 44% hernieuwbaar. Dat vergt wel bijna 3x zoveel landbouwgrond als Nederland heeft, en de kosten van de energievoorziening lopen op tot ruim EUR 125 mrd. Zo zou het Nederlandse energielandschap er per 2050 uitzien als de mensen die woensdag aanschoven bij de Shell Energy Circle het voor het zeggen hadden.

Inspireren, delen, vragen stellen en antwoorden geven -dat is het doel van de Energy Future Circle, een 'road show' waarmee Shell sinds dit najaar door Nederland trekt langs congressen en bijeenkomsten waar het ruikt naar duurzaamheid of energievraagstukken. Het Nederlandse publiek moet via het Energy Future Programma met Shell meedenken over de toekomstige energievoorziening, legde een woordvoerder namens het olie- en gasbedrijf al eens het doel van het Shell-initiatief uit. Deze woensdag vond een Energy Future Circle plaats tijdens het driedaagse duurzaamheidscongres Green Today in de Amsterdamse RAI.

Hoe ziet zo'n Circle eruit? Shell zet langs de muren van een zaal stoelen neer voor het publiek, vertoont in een *inblacklight* gehulde ruimte een snel gemonteerde film over de toenemende wereldbevolking en energievraag, plaatst een gespreksleider (Jan Douwe Kroeske) en twee energiedeskundigen (in dit geval Peter Spaans van Ernst & Young en Ewald Breunesse van Shell) in het midden van de ruimte. De mensen van het publiek krijgen een microfoon onder de neus gedrukt en mogen hun ideeën geven over waar het heen moet met de Nederlandse energievoorziening, en vragen spuwen. Kapstok van dit geheel zijn acht vragen die samen de [Energy Mixer](#) vormen en waarvan de publieksantwoorden dankzij stemkastjes aan het eind van de sessie een beeld geven van hoe de Nederlandse energievoorziening er over vier decennia uitziet -althans volgens het aanwezige gezelschap.

Hoe ontwikkelt de Nederlandse economie zich tot 2050? Hoe verandert de prijs van fossiele en van duurzame energie zich tot die tijd? Wat moeten we doen om de CO₂-uitstoot te laten dalen en om over voldoende energie te beschikken? Dat zijn zoal de Mixer-vragen, en daar tussendoor ontspon zich deze woensdag een voorzichtige discussie. "Iedereen roept wel heel makkelijk dat we meer op duurzame energie moeten inzetten, maar de CO₂-balans voor zonenergie is heel negatief", klonk het bijvoorbeeld. "Waar zijn we dan mee bezig als we overal zonnepanelen plaatsen?" Om vast te stellen wat de werkelijke CO₂-uitstoot van een opwekmethode is, moet "er naar de gehele keten worden gekeken", beaamde Peter Spaans, die zich als *power and utilities leader* bij Ernst & Young bezighoudt met energie. "Iedereen roept wel altijd dat we moeten vergroenen, maar niet elke duurzame energiebron is CO₂-neutraal."

Heeft het eigenlijk wel zin om als klein landje iets te doen aan CO₂-reductie?, wierp een andere aanwezige de vraag op. "Hoe overtuigen we al die opkomende grote economieën om het aandeel duurzame energie te laten groeien?" Daar wilde Shell-man Ewald Breunesse, als *manager energy transition* wel een kanttekening bij plaatsen. "Die nieuwe economieën zijn ook vaak de grootste ontwikkelaars van zon en wind, daar lees je alleen weinig over. En hoeveel kolencentrales bouwen we hier in Europa zelf wel niet?"

Een Energy Mixer-vraag over de tuinbouw ("Waar komt de energie in die sector per 2050 vandaan?") lokte het verzoek uit de zaal uit "of we niet de omvang van de Nederlandse tuinbouw konden verminderen". "Het is toch niet meer van deze tijd dat je grootste exportproduct zo energie-intensief is?" Volgens Breunesse is het vooral zaak om op een andere manier om te gaan met energie in deze sector. "Kassen verbruiken niet alleen, maar vangen zelf ook veel warmte. Je kan die warmte ook opvangen en gebruiken, in plaats van de ramen openzetten." Dat is wel makkelijk gezegd, pareerde een toehoorder. "Maar ik hoor uit die wereld geluiden dat tuinders warmte nog niet goed kunnen terugleveren, omdat de energiebedrijven daar moeilijk over doen."

"Je loopt tegen fysieke grenzen op van de beschikbaarheid van grondstoffen voor duurzame opwekmethode", merkte iemand op. "We onderschatten altijd de technologische ontwikkelingen", riposteerde Breunesse. "Die moeten meer in de richting van minder grondstoffengebruik gaan." De Shellman noemde als voorbeeld de tien jaar oude zonnepanelen die hij op zijn dak heeft liggen. "Zulke dikke panelen moet je nu niet meer willen hebben, maar eerder de dunne vellen folie waar nu aan wordt gewerkt."

Directeur *asset management* Floor Felten van Schiphol mocht daarna nog in een afzonderlijke sessie vertellen wat haar bedrijf -waar momenteel jaarlijks 311 GWh aan stroom wordt opgesoupeerd- zoal doet om tot energiebesparing en verduurzaming te komen. Zo bestaat er inmiddels 'walstroom' voor vliegtuigen, vertelde zij. Vliegtuigen die aan een gate staan hebben energie nodig om voorzieningen in een vliegtuig op peil te houden, bijvoorbeeld de airconditioning. "Dat deden we eerst met dieselaggregaten, maar inmiddels doen we dat met elektriciteit die we groen inkopen", aldus Felten.

Wat de hele sessie nu aan de door Shell gewenste inspiratie en informatie opleverde, dat was het bedrijf niet te beroerd om ook te polsen aan het einde van de Circle. Ruim 40% van de aanwezigen in de Rai-sessie klikte via het stemkastje op de optie "Ik ben geïnspireerd geraakt, maar heb geen nieuwe informatie gehoord". De laatste vraag "Hoe heeft deze Circle uw mening over Shell beïnvloed?" (antwoorden: bijna 60% 'niet', bijna 30% 'positief' tot 'zeer positief', zo'n 10% 'negatief' tot 'zeer negatief') bracht de bijeenkomst terug tot wat het -naast de goede Shell-bedoelingen om maatschappelijk verantwoord bezig te zijn- blijkbaar óók is: een PR-actie van een in wezen fossiel bedrijf.